

τας από αναλογία, μιὰ τέτοια ἀλλαγὴ θὰ ξάπλωνε τὴν παιδεία καὶ τὴ μάθηση σ' ὅλες ἐκεῖνες τίς χώρες, καὶ θὰ γεννῶσε φιλολογία δυνατὴ καὶ πρωτότυπη, χωρὶς τὸ παραμικρὸ νὰ λιγιστέψῃ τὸ σέβας πρὸς τὸ Κοράνι καὶ πρὸς τοὺς κλασσικοὺς ποὺ ἔχει τώρα ὁ Ἀραβας.

Κανένας δὲν μπορεῖ νὰ πῇ πῶς τὸ ξάπλωμα τῆς παιδείας ἔπαθε στὴν Εὐρώπῃ ἀφ' οὗτου ἡ Λατινικὴ ἔπαψε νὰ εἶναι τὴ γραμματισμένων ἡ γλῶσσα.

Μετὰ τὸ νὰ γράψῃ σήμερα ὁ Ἀγγλος ἡ ὁ Γάλλος σὲ γλῶσσα ποὺ τὴν καταλαβαίνουνε μυλλιούνια συμπατριῶτες του, καὶ ἔχει μονάχα μερικά σοφοὶ σκόρπιοι σ' ὅλην τὴν Εὐρώπῃ, φέρνει στὸ ἔθνος του ὠφέλεια μεγαλῆτερή ἀπὸ τὸν κόπο ποὺ γίνεται γιὰ νὰ μεταφραστῇ ἕνα ἐπιστημονικὸ τοῦ ἔργο λόγου χάρι σὲ ξένες γλῶσσες.

Μιὰ νεκρὴ γλῶσσα, ὅσο κι ἂν εἶναι χρήσιμη γιὰ ν' ἀνταποκρίνεσαι, δὲ θὰ παραῖξῃ ποτὲς μεγάλη φιλολογία. Μήτε ὁ ἱστορικὸς ἡ ὁ δηγηματογράφος ποὺ θέλει νὰ ἐλκύσῃ τὸν ἀναγνώστη του, μήτε ὁ ποιητὴς ἡ ὁ ῥήτορας ποὺ ζητάει νὰ τονε συγκινήσῃ, δὲ θὰ πετύχῃ τὸ σκοπὸ του ἂν δὲ γράψῃ στὴ γλῶσσα ποὺ ὅλοι ἐμαῖθαν ἀπὸ τὰ παιδικὰ τους χρόνια, τὴ γλῶσσα τοῦ σπιτιοῦ καὶ τῆς καθημερινῆς ζωῆς, ἂν δὲ μεταχειριστῇ τίς κοινὲς λέξεις ποὺ ὁ καθένας συνήθισε γιὰ νὰ παρασταίνῃ τὴ χαρὰ του, τὴ λύπη του, καὶ κάθε συγκίνησιν.

Πόσο μεγάλη θὰ εἴτανε ἡ ζημία τοῦ κόσμου ἂν οἱ λατινογενῆτες οἱ γλῶσσες δὲν κρινόντανε ἄξιος νὰ παραστήσουνε λογοτεχνικὰς ὁμορφίεες! Θάχαμε βέβαια πάντα γραμματισμένους μὲ φήμη ἀνάλογη μὲ τὴν καθάρια λατινικὴ τους ἢ μὲ τὴν κικερωνικὴ εὐγλωττία τους. Θάχαμε ἴσως Σκαλίγερους καὶ Σαλμάσιους. Ὅμως μήτε ὁ Ντάντες θὰ μάγεινε τὸν Ἰταλικὸ τὸ λαὸ, μήτε ἡ Ἰσπανία θάχε τὸν Ντὸν Κιχῶτα, πότε νὰ γελάῃ καὶ πότε νὰ κλαίῃ μὲ τίς τύχες του, μήτε ἡ Γαλλία δὲ θὰ συνεπαυρόντανε μὲ τὰ ἔργα τοῦ Μολιέρου.

Καθὼς βλέπω, οἱ Ἀραβες οἱ συγγραφεῖς δὲν τὴν πολυλαχταροῦνε τὴ φήμη ἐνὸς Ντάντες ἢ ἐνὸς Κερδάντη. Προτιμοῦνε νὰ γνωρίζουνε πῶς τὰ ἔργα τους τὰ διαβάζουνε δυὸ τρεῖς σοφοὶ στὸ Κάιρο, στὴ Βηρυττὴ, στ' Ἀλγέρι καὶ στὸ Βαγδάτι. Ἐθνικοὶ συγγραφεῖς νὰ γίνουνε δὲν ἔχουνε φιλοδοξία. Τὴν ἐντολὴ αὐτὴ τοῦ νὰ διδάσκουνε ἢ νὰ διασκεδάζουνε τὸ λαὸ τὴν ἀφίνουνε σὲ κάτι ἄγνωστους ἐπικούς, ποὺ τραγουδιοῦνται τὰ ἔργα τους σὲ καφενεῖα ἢ σὲ «μεϊντάνια».

Πόσο θὰ βλαστᾷ ἀκόμα αὐτὴ ἡ περιφρόνησις τῆς μιλούμενης γλώσσας δὲν ξέρουμε. Ἐνὰ πρῶμα μποροῦμε νὰ βεβαιώσουμε ὅμως, πῶς ἡ μέρα ποὺ ὁ νοῦς τοῦ ἔθνους θὰ ἐπαναστατήσῃ ἐναντίον αὐτῆς τῆς κατὰστασης, θὰ εἶναι μέρα μεγάλου ξαναγεννημοῦ γιὰ τὸν Αἰγυπτιακὸ τὸ λαὸ.

ΧΩΡΙΣ ΓΡΑΜΜΑΤΟΣΗΜΟ

κ. κ. Ἀλεξ. Παπαμ. καὶ R. Park. Liverpool, E. Clém. Nice, M. Zaf. καὶ Φ. Στεφ. Κέρκυρα, Βασίλ. Samsoun. Λάβαμε τὴ συντροφὴ καὶ εὐχαριστοῦμε.

ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ

ΜΕ τὸ φύλλο τοῦτο ὁ «Νουμάς» μπαίνει στὰ ἑντεκα χρόνια του. Ὅ,τι εἴτανε νὰ εἰπωθεῖ γιὰ τὴ ζωὴ καὶ γιὰ τὸ δρόμο τοῦ «Νουμά», εἰπωθήκε πέρσι στὸ πρωτοχρονιάτικο φύλλο, ὅπου διαλεχτοὶ συνεργάτες του, οἱ πρῶτοι πρῶτοι τοῦ ἀγῶνα μας, οἱ πρὶν παλαιοὶ καὶ οἱ πρὶν νέοι μαζί, ἀνταμωθήκανε σὲ καίνο τὸ φύλλο νὰ εὐχηθοῦνε καὶ νὰ κρίνουνε μιὰ ἐργασία ποὺ μὲ τόση ἀντίδραση μέσα σὲ δέκα χρόνια συντελέστηκε. Τοῦ «Νουμά» τὸ ἔργο δὲν ἀπομεινε ἄκαρπο. Ὅσο κι ἂν δὲ μᾶς σπέρνει, ἀπὸ ψωροφιλοτιμία, νὰν τὸ μολογήσουμε, δὲν μποροῦμε ὅμως καὶ νὰν τὸ ἀρνηθοῦμε πῶς παιδαγωγῆσε μιὰν ἀλάκαιρη γενιά, τὴν καινούρια γενιά, τοὺς σημερινούς τοὺς δημοτικιστάδες. Κάποιος φίλος μᾶς ἔλεγε:

— Ἐμπаса τὸ «Νουμά» σπῆτι μου ἀπὸ φίλια σὲ σένα. Ἐγὼ δὲν τονὲ διάβαζα. Τονὲ διάβαζε τὸ παιδί μου, δεκαπέντε χρονῶνε τότε. Σήμερα τὸ παιδί μου εἶναι εἰκοσιπέντε χρονῶνε καὶ φανατικὸς δημοτικιστής. Μοῦ τὸ πῆρες στὸ λαϊμὸ σου, ἀλιτῆριε!

Νά, αὐτὸ 'ναι τὸ ἔργο τοῦ «Νουμά». Σήμερα ποὺ μεγαλώνει ἡ πατρίδα μας, μεγαλώνει καὶ ἡ ἀποστολὴ του. Ὅσοι λευτερώνουνται ἀπὸ τὴ σκλαβιά τοῦ Τούρκου, ἀνάγκη νὰ λευτερωθοῦνε καὶ ἀπὸ τὴ σκλαβιά τοῦ δασκάλου, γιὰ νὰ χαροῦνε ἔτσι ἀληθινῇ, ἀκέρεια λευτεριά. Σ' αὐτόνε τὸν καινούριο δρόμο μπαίνει μὲ θάρρος ὁ «Νουμάς» καὶ μὲ τὴν ἀκλόνητη πεποίθησι πῶς ὠφελεῖ ἔχει μόνον τὴν Ἰδέαν, μὴ καὶ τὴν Πατρίδα του γενικῇ. Ὅσοι πιστοί, ἄς τὸν ἀκολουθήσουν.

Ο ΠΟΛΕΜΟΣ δὲ φάνηκε καθόλου σπλαχνικὸς καὶ σὲ μᾶς, τοὺς δημοτικιστάδες. Ἐξὸν ἀπὸ τὸν ὑπέροχο Μαδίλη καὶ ἀπὸ τὸν εὐγενικὸ Φιφίκο Μάτσα, μᾶς πῆρε τόσοις καὶ τόσοις δικούς μας.

Μᾶς πῆρε τὸν Κώστα τὸν Γούναρη, τὸ γλυκὸ τραγουδιστή, ποὺ στὰ 1903 δημοσίεψε στὸ «Νουμά» τὴν «Ὀνειροπλανομένη» καὶ τᾶλλα τρυφερά τραγουδάκια καὶ στὰ 1904 δημοσίεψε τᾶξέχαστα «Χανουρίσματα» του, καὶ τὰ «Ἀπὸ τὴν Ἑλληνικὴ πατρίδα» σκίτσα του, φοιτητῆς ἀκόμα τότε τῆς φιλολογίας. Μᾶς πῆρε τὸ Χρῆστο Μακρῇ, ποὺ δημοσίεψε πέρσι, μόλις εἶχε γυρίσει ἀπὸ τὴ Γερμανία, στὴ 232 σελίδα τοῦ «Νουμά», μὲ τὸ ψευδώνυμο «Περαστικὸς», ἕνα βιβυστόχαστο ἄρθρο μὲ τὸν τίτλο «Οἱ κληρικοὶ στὸ θέατρο. Μᾶς πῆρε ἀκόμα καὶ τὸν ἀδερφὸ τοῦ ποιητῆ Σκίπη, τὸ Γεώργη Σκίπη,

τὸ λεβέντη ὑπολοχαγὸ καὶ δημοτικιστὴ, ποῦ πεσε ἡ-
ρωϊκὰ πολεμώντας ὄξω ἀπὸ τὰ Γιάνινα.

ΓΙΑ τοὺς δυὸ πρώτους, τὸ Γούναρη καὶ τὸ Μ-
κρή, καρτεροῦμε τοὺς φίλους τοὺς νὰ μιλήσουνε στὸ
«Νουμά», νὰ στείλουν τίς φωτογραφίες τοὺς, νὰ μᾶς
ποῦνε τὴ ζωὴ τοὺς, τὰ ὄνειρά τοὺς, ἀκόμα καὶ τὸ
ἡρωϊκὸ τέλος τοὺς. Γιὰ τὸ Γεώργη τὸ Σκίπη, τυχε-
ρώτεροι, ἔχουμε στὰ χέρια μας ἕνα γράμμα σύντο-
μο μὰ ἐκφραστικὸ πού τῷ στείλει ὁ Μ. Ροδάς, δημο-
τικιστὴς καὶ αὐτός, ἀπὸ τὸ Στρατ. Νοσοκομεῖο τῆς
Κέρκυρας στὸν ποιητὴ Σκίπη.

Νά, τὸ γράμμα :

«Κέρκυρα, 18 τοῦ Δεκέβρι 1912

» Ἀγαπητὲ ποιητή,

» Συμπολεμιστὴς τοῦ ἀδερφοῦ σου καὶ μάρτυρας
τῆς μεγάλης του ὁρμῆς εἴμουν καὶ γώ. Λαβώθηκα
στὴν ἴδια θέση, στὸ πέτρινο μνημεῖο, στὴ Μανω-
λιάσα.

» Μόνο λόγια χαρὰς ταιριάζουνε σὲ σένα, καὶ σὲ
κεῖνον τραγοῦδι πολεμόχαρο.

» Ὁ γλυκὸς καὶ πατρικὸς ὑπολοχαγὸς μας ἔπεσε
γιὰ νὰ φυτρώσει πρὸ γερὸ τὸ δέντρο τῆς Λευτεριάς.

» Δέξου τὰ συχαρητήρια τοῦ λαβωμένου στρατιώ-
τη τοῦ ἡρωϊκοῦ ἀδερφοῦ σου».

ΓΡΑΨΑΜΕ σὲ περασμένο φύλλο, σὲ τούτῃ δὴ
τῇ στήλῃ, πὼς «ἱστορία καλοσυνεῖδητη, μὴ καὶ φι-
λολογία κακιστορία θὰ βγεῖ, μοναχὰ ἂν ὅσοι ἀκολου-
θήσανε τὸν τωρινὸ πόλεμο ἀποφασίσουνε νὰ γρά-
ψουν ἀπλὰ καὶ ἐλλειρινὰ ὅ,τι εἶδαν καὶ πὼς τὸ κρί-
νανε, τί ἐντύπωση τοὺς ἔκαμε, αὐτὸ πού εἶδαν».

Εὐτυχῶς καὶ τέτοιες ἐντύψεις ἀρχινῆσαν νὰ
δημοσιεύονται ὧ καὶ ἐκεῖ. Α. Χ. αὐτὰ πού δημο-
σιεύει ὁ «Ἐφεδρος» στὴ «Νέα Ἡμέρα» εἶναι ἀπὸ
ἀπὸ τὰ πρὸ πολὺτιμα πολεμικὰ σημειώματα πού μιὰ
μέρα θὰν τὰ συδουλεύει καὶ ὁ ἱστορικὸς καὶ ὁ φιλόλο-
γος. Ἐμεῖς θὰ σᾶς δώσουμε σήμερα ἕνα κομμάτι
ἀπὸ γράμμα φίλου μας, πού μᾶς τῷ στείλει τὸν πε-
ρασμένο μήνα ἀπὸ τὴν Κορυτσά.

«..... Πρὸ τέσσερις μέρες βρισκόμαστε στὴν Κο-
ρυτσά, ὁμορφὴ πόλη, μὲ ἴσιους δρόμους, πρῶτα πε-
ρίεργο γιὰ Τουρκόπολη, μὲ 25 χιλιάδες κατοίκους,
φιλόξενους πολὺ, πού ὅταν ἐρχόμαστε μᾶς χαιρετοῦ-
σαν κἀνόντας τὸ σταυρὸ τοὺς καὶ κλαίγοντας ἀπὸ
χαρὰ. Νὰ σοῦ πῶ, αὐτὸ μ' ἔκαμε νὰ ξεχάσω τὰ ὅσα
τράβηξα τὸ πρῶτὸ τῆς ἴδιας μέρας, πού περάσαμε τὰ
Βόδια ὄρη, 2800 μέτρα ψῆλος, καὶ 3 1)» ὥρες ἀ-
νήφορο καὶ χιόνι ἴσαμε τὰ γόνατα.

» Τώρα περνῶ καλὰ ἐδῶ, κατοικῶ σὲ μιὰ γκαρ-
σονιέρα Τούρκικη, κοιμοῦμαι σὲ μεταξωτὰ στρώμα-

τα καὶ προσκέφαλα καὶ σὲ ἀρωματισμένο δωμάτιο.
Ἐργάζομαι στὸ γραφεῖο τοῦ Τζαβὴτ πασᾶ, στὴν
πολιτροῦνα του, στὸ τραπέζι του καὶ σοῦ γράφω πᾶ-
νου σὲ δικό του χαρτί, γιατί ἀπὸ προχθὲς τὰ γρα-
φεῖα τοῦ Τζαβὴτ μεταβληθῆκανε σὲ γραφεῖα τοῦ 12
Συντάγματος. Φαντάσου τί εἰρωνεία! Τρεῖς μέρες
πρὶν ἕνας πασᾶς δῶ μέσα, καὶ μετὰ τρεῖς μέρες ἕ-
νας δεκανέας! Κοιμότανε μέσα στὸ γραφεῖο του,
γιατὶ φοβότανε μήπως τὸν σκοτώσουν καὶ τὸ ἀμάξι
του περίμενε ἀπὸ κάτω. Τὸ ἀπόγιομα τῆς Παρα-
σκευῆς, μόλις ἔμαθε τὸ ἀποτέλεσμα, ἔφυγε παίρνον-
τας μαζί του καὶ τρία φορτώματα λίρες! Μπιστοσί-
νη εἶχε μοναχὰ στὸ ἱππικὸ του, γιατί τὸ ἀκριβοπλέ-
ρωνε.....»

ΝΑ, καὶ ἄλλο ἕνα γράμμα, πρὸς φρέσκο αὐτό,
30 τοῦ Δεκέβρι εἶναι γραμμένο, καὶ σταλμένο ἀπὸ
τίς Μοῦλες. Μᾶς τὸ στέλνει ὁ φίλος μας Μιχ. Γκιώνης.

«...Θὰ σοῦ φανεῖ παράξενο πού λαβαίνεις
γράμμα μου ἀπὸ τοῦτα τὰ κατσάβραχα τῆς Ἱπεί-
ρος. Νὰ σοῦ πῶ. Εἶναι ξημερώματα, βρισκόμαστε κά-
του ἀπὸ τὸ ἀντίσκηνο, μὲ ξυλιασμένα πόδια, χωμέ-
να σ' ἕνα τσουβάλι πού εἶχε κουραμένα, κουκουλω-
μένος μὲ μιὰ τουρκαβανίτζια κάπα, χουχουλιάζω
νὰ ζεσταθῶ. Ὅξω γύρω ὅλη νύχτα χιλάει ὁ κόσμος
ἀπὸ μουρμουρητὰ· κανένας δὲν κοιμάται ἀπὸ τὸ
κρύο· ὅλοι γύρω σὲ φωτιές νομίζεις πὼς βρῖσκεσαι
σὲ παζάρι. Γιὰ νὰ ξεχάσω τὸ κρύο σὺλλογιέμαι ποί-
λά. Σκέφτομαι τὰ μέρη πού λευτερώσαμε ἀπ' τὴν
Τούρκικη σκλαβιά μὴν τὰ ξανυσκλαβώσουμε μὲ τὸ
σκολαστικισμό μας. Τί καλὰ πού θὰ εἶταν νὰ εἴν-
τουσαν ὅλοι γεροὶ δημοτικιστὰδες! Νά, τί σκέφτον-
μαι. Εἶμαι μονάχος, ὅλ' οἱ παλαιοὶ τοῦ λόγου μου ἄλ-
λοι σκοτώθηκαν, ἄλλοι λαβώθηκαν, ἀρρώστησαν, μεί-
νανε ἢ στὴ Μακεδονίᾳ ἢ ἐδῶ. Μᾶς φέρανε καινού-
ριους. Κουβεντιάζω μονάχος, προσπίντων γι' αὐτά.
Ἔτσι λοιπὸν μοῦ ῥθε, ἀναιμα τὸ κερί, καὶ σοῦ γρά-
φω μπρούμυτα μὲ μολύβι.

» Τί ὁμορφα πού πέθανε ὁ Μαβίλης μας! Τὸν
θυμόσατε τὴ βραδιὰ ἐκείνη στὴ Βουλὴ πού ἀνέ-
βηκε σιγὰ βαριά στὸ Βῆμα καὶ κουνήθηκε μεγαλό-
πρεπα καὶ εἶπε πὼς : «Εἶμαι δημοτικιστὴς!» Θυμό-
σατε τί ταραχὴ, τί κινὸ πού γίνηκε. Τότε ἀγωνι-
ζότανε γιὰ τὴ λευτεριά τῆς Ἑλλάδος καὶ δὲ φοβό-
τανε κανέναν· τὸ ἴδιο ἔκανε καὶ τώρα στὸ Ἀρτίσκο.
Τὸν φαντάζεσαι πὼς ἔπεσε; Οἱ Κερκυραῖοι δημοτι-
κιστὰδες, γράφτε τοὺς, νὰ πάνε πρῶτοι νὰ στήσουν-
νε πλάκα στὸ σπῆτι τοῦ ἀπόξω, ὅπως ἔχουνε τοῦ Κα-
ποδίστρια, τοῦ Σολωμοῦ, τοῦ Μάντζαρου — τὰ εἶδα
ὅταν πηγαίναμε στοὺς Ἅγιους Σαράντα.

» Ἀρχισε νὰ χιονίζει, λέει, ὄξω. Δὲ βαριέσαι. Ὅ,τι

θέλει ἄς κάνει, δὲ μᾶς νοιάζει. Ἐνα θέλουμε. Τὸ Μπιτζάνι. Αὐτὸ τὸ διαολεμένο εἶναι σὰν τὴν Καθαρεύουσα. Δὲν μπορεῖ νὰ σταθεῖ στὰ πόδια του, κι ὅλο μὲ κᾶτι καπρίτσια, μὲ κᾶτι καλπουζανιὲς μᾶς βάζει σὲ σκοτωμούς. Ποῦ θὰ πάει. Θὰν τοῦ σπάσου- με τὴν ὀμπρέλα στὸ κεφάλι....

» Ἄ, τὸ χέρι μου μοῦδιασε. Ξημέρωσε γιὰ κη- λά. Πᾶω στὴ φωτιά»

ΣΚΟΛΙΑΣΤΗΚΕ πλατιά, κι ἀκόμα σκολιάζε- ται, τὸ ἄρθρο τοῦ Βρούτου «Τιμὴ καὶ ἀνάθεμα» ποὺ δημοσιέψαμε στὸ περασμένο φύλλο. Ὅποιος κι ἂ μᾶς ἀντάμωνε αὐτὲς τίς μέρες, γιὰ τὸ ἄρθρο τοῦ Βρούτου θὰ μᾶς μιλοῦσε. Ἄλλοι ὑπέρ, ἄλλοι κατὰ. Ὅλοι ἔμως συμφωνοῦσαν πὺς τὸ ἄρθρο εἶτανε γρα- μένο μὲ εἰλικρίνεια, μὲ κρίση κι ἀπὸ ἄθροισμα ποὺ εἶχε μελετήσῃ βαθιὰ κι ἀπὸ κοντὰ τὰ ζητήματα. Ὁ Ἄριστος Καμπάνης τῆς «Ἀκροπόλεως» μᾶς ἔ- λεγε πὺς τέτιο ἄρθρο χρόνια ἔχει νὰ δημοσιευτεῖ σ' Ἑλληνικὴ ἐφημερίδα, κι ὁ Ρήγας Γκόλφης ἀπερί- φραστα διαλαλοῦσε, ἔπου κι ἂ στεκότανε, πὺς ἂν αὐτὸ τὸ ἄρθρο δημοσιευότανε σὲ μιὰ Εὐρωπαϊκὴ revue, ὅλος ὁ Εὐρωπαϊκὸς τύπος θὰ μιλοῦσε γι' αὐ- τὸ καὶ θὰν τὸ σκολιάζε.

Τιμὴ τοῦ «Νουμά» κι αὐτῇ, νὰ φιλοξενήσῃ στίς στήλες του ἕνα τέτιο ἄρθρο.

Ο ΠΑΤΕΡΑΣ τῆς ἀπὸ τοὺς φανατικώτερους γλωσσαμύοντες, ὁ ἀντρας τῆς τῆς ἰδιο, κι ἔμως αὐ- τὴ ἀληθινὴ Ρωμιοπούλα στὴ γλώσσα καὶ στὴν ψυ- χή. Ἡ κ. Ἀσπασία Ἰ. Ράλλη, κόρη τοῦ Κυριακού- λη Μαυρομυχάλη καὶ γυναίκα τοῦ Ἰ. Ράλλη, ποὺ τόση φασαρία ἔκαμε τὸ περασμένο καλοκαίρι σὰν παρυσταίνονταν ἡ «Ἰφιγένεια» τοῦ Μωρεᾶς στὸ θέα- τρο. Ἡ κ. Ἀσπασία Ράλλη πήγε στὸν πόλεμο, ἀ- κολουθώντας τοὺς Γαριβαλδινούς τοῦ θείου τῆς τοῦ Ρώμα, καὶ δηγιέται τώρα στὴν «Ἀκρόπολη» μὲ ζωντανὴ γλώσσα, φυσικὰ κι ἀπείριττα, τίς πολεμικὲς τῆς ἐντύψεις. Σωστὴ ρωμιοπούλα, λουλούδι εὐγε- νικὸ ποὺ ξεψύρωσε ξαφνικὰ κι ἀναπάντεχα μέσα ἀπὸ τὰ καθαρευουσιάνικα βάλτονέρια.

Η ΣΟΓΗΔΙΑ τῆς κ. Καλλιρρόης Παρρέν, ποὺ τυπώθηκε τώρα τελευταία, εἶναι ἕνα βιβλίο ποὺ ἀξι- ζεῖ νὰν τὸ διαβάσει κανεὶς. Ἐμεῖς τὸ διαβάσαμε μ' εὐχαρίστηση καὶ μὲ λύπη μαζί. Μ' εὐχαρί- στηση, γιὰτ' εἶναι καλογραμμένο καὶ μαθαίνει κα- νεὶς τόσα πράματα ἀπ' αὐτό. Καὶ μὲ λύπη, γιὰ- τί δὲν εἶναι γραμμένο στὴ δημοτικὴ. Ὅσο κι ἂν εἶ- ναι ἀπλὴ ἡ καθαρεύουσα τῆς κ. Παρρέν, εἶναι πάν- τα καθαρεύουσα, κ' ἕνα βιβλίο σὰν τὴ «Σοηδία», ἕνα βιβλίο δηλ. ποὺ μᾶς ζουγραφίζει τόσο ζωντανὰ τὴ ζωὴ ἐνὸς λαοῦ, τοῦ ἀξίζει νὰναι γραμμένο καὶ σὲ ὁλοζώντανη γλώσσα.

Ἡ κ. Παρρέν εἶναι δημοτικίστρια, μὰ ἀγαπᾷ πλατωνικὰ τὴ Δημοτικὴ. Ἄς εὐκνηθοῦμε σὲ καινού- ριο βιβλίο τῆς ἡ ἀγάπη τῆς νὰ φανερωθεῖ πραγμα- τικώτερη.

Η ΚΟΙΝΗ ΓΝΩΜΗ

ΩΔΙΚΕΣ ΑΡΛΟΥΜΠΕΣ

Φίλε «Νουμά»,

Στοὺς «Καιροὺς» τῆς περασμένης Ἰερειᾶκῆς ὁ φίλος Τσοκόπουλος σ' ἕνα χρονογράφημά του μὲ τὸν τίτλο «Ὁδίκες ἀρλούμπες» τουλουμάζει τὸν κ. Ὑπερθεωρόπουλο γιὰτ' «τὴ εἰσηγήσει τοῦ Ὁ- δείου» μασκάρεψε τὰ φτερινὰ πρωτοχρονιάτικα κά- λαντα μὲ τέτιους ἀνόητους στίχους :

Καὶ τὸ χαρτὶν ἐμίλειε
τῆς Μακεδονίας ἡλιε.
Ἀπὸ τὴ μάννα μ' ἔρχομαι
καὶ τὰ Νησιά κατέχομε.
Τραγοῦδια δὲν ἤξεύρω
καὶ στὸ Δρίσκο θὰ νὰ σ' εὔρω....

Ὁ Τσοκόπουλος χτυπάει (ἄδικα! ἄδικα!) καὶ τὸν ἀγαθώτατο κ. Νάζο τοῦ Ὁδείου γιὰτ', ἴσως, ἐ- κείνος φταίει γιὰ τὸ Θεοδωροπούλειο σαχλούργημα.

Πρῶτα πρῶτα ὁ κ. Νάζος δὲν μπορεῖ νὰ φταίει ποτὲ γιὰ τίποτα, οὔτε καὶ γιὰ κανέναν καλὸ μαθη- τὴ ποὺ μπορεῖ κάποτε νὰ βγεῖ ἀπὸ τὸ Ὁδεῖο του (Κοίταξε «Ἀκρόπολη» Δευτέρως : «Ὁ διευθυντὴς τοῦ Ὁδείου μας κ. Νάζος πρέπει νὰ εἶναι ὑπερήφα- νος διὰ τὴν παλαιὰν του μικρὰν μαθήτριάν, ἡ ὁ- ποία ἔλαβεν ἤδη τὸ χρῆσμα τῆς ἐξαιρετικῆς καλλι- τέχνης μέσα σὲ κοντσέρτα τοῦ Κονσερβατοῦρ τοῦ Μονάχου» κτλ.). Καὶ ἴσια ἴσια ἐπειδὴ τὸ ξέρεῖ πὺς δὲν μπορεῖ νὰ φταίει ποτὲ γιὰ τίποτα, ἔχει περικυ- κλωθεῖ ἀπὸ μερικοὺς φαβορίτους καὶ φαβορίτες, ποὺ φταῖνε αὐτοὶ γιὰ ὅλα. Ἔτσι καὶ τούτῃ τὴ φορά. Ὁ κ. ἀγαθώτατος τοῦ Ὁδείου ἀποφάσισε νὰ στείλει μερικὲς μαθήτριες νὰ ψάλουν τὰ κάλαντα (ἔχι γιὰ ρεκλάμα! Θεὸς φυλάξει!) στὰ διάφορα νοσοκομεία ποὺ κοίτονται οἱ πληγωμένοι τοῦ πολέμου. Μὴ ἀπὸ τίς φαβορίτες του σὰφά σφίστηκε νάλλαχτοῦν τὰ κάλαντα, νὰ γίνουν πατριωτικώτερα κ' ἐπειδὴ ἔτυχε ἡ ἐν λόγω φαβορίτα νὰ συγγενεῖ σενὰ μὲ τὸν κ. ΝΣ τοῦ ΕΚΑ καὶ Θεοδωρόπουλο, νὰ τοῦ ἀμέσως μασκαρεμένα τὰ Κάλαντα μὲ τὸν ἥλιο τῆς Μακε- δονίας καὶ μὲ τὸ ραντεβὺ τοῦ Δρίσκου.

Κι ἀπὸ τὴ μάννα μ' ἔρχομαι
καὶ στὴν κορφὴ κανέλλα.

Ὁ κ. Νάζος δὲ φταίει γιὰ τίποτα οὔτε καὶ γιὰτ' εἶναι διευθυντὴς τοῦ Ὁδείου. Ἄλλοι ἂς εὐ- φουντοῦν γιὰ ὅλ' αὐτά.

Δικός σου
ΠΑΡ. ΩΔΙΚΟΣ